

Tegyük fel, hogy F támadáspontja a rúd végében van. Osszuk fel a rudat n egyenlő részre. A különböző helyen levő rúddarabokban különböző nagyságú erők hatnak. Ha a felosztás elég finom, közelítőleg állandónak vehetjük egy kis darab bármely keresztmetszetében a ható erőt. Az n -edik darabra ható F_n erő egyrészt ellensúlyozza az (mg/n) μ súrlódási erőt, másrészt a gyorsulással mozgatja az m/n tömegű rúddarabot:

$$(1) \quad F_n = (m/n)(a + \mu g).$$

Az n -edik darab megnyúlása

$$\Delta l_n = (E/A)(L/n) \cdot F_n.$$

Az $(n - 1)$ -edik keresztmetszetben ható erő a mögötte levő két darabot gyorsítja:

$$F_{n-1} = 2F_n,$$

míg a k -adik rész $(k + 1)$ részt gyorsít és így

$$F_{n-k} = (k + 1)F_n.$$

1. ábra

Az $(n - 1)$ -edik darab megnyúlása:

$$\Delta l_{n-1} = (E/A)(L/n)F_{n-1},$$

míg a k -adik rész megnyúlása:

$$\Delta l_{n-k} = (E/A)(L/n)F_{n-k}.$$

A teljes megnyúlás az egyes részek megnyúlásainak összege.

$$(2) \quad \Delta l = \sum_{i=1}^n \Delta l_i = \frac{EmL(a + \mu g)}{2A}.$$

Itt felhasználtuk, hogy $(n + 1)/n \approx 1$, ha n elég nagy.

Ha a rudat gyorsító F erőt ismerjük, akkor a gyorsulás:

$$(3) \quad a = \frac{F - mg\mu}{m},$$

ezzel

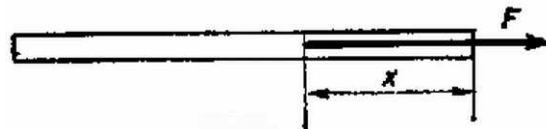
$$(4) \quad \Delta l = \frac{ELF}{2R^2\pi}.$$

Simon László (Bp, Madách I. Gimn., III. o. t.)

Megjegyzés. Nem volt kikötve, hogy a rudat mozgató erő hol hat, és mint látni fogjuk, ettől lényegesen függ az eredmény.

Tegyük fel, hogy a rúd végétől x távolságra van a támadáspont. A támadáspont előtt levő rész megnyúlása (2) alapján ($L \rightarrow x$ helyettesítéssel és az irány miatt negatív előjellel):

$$\Delta l_1 = \frac{Emx(a + \mu g)}{2A}.$$

2. ábra

A támadáspont mögötti rész megnyúlása pedig

$$\Delta l_2 = \frac{Em(L - x)(a + \mu g)}{2A}.$$

(3) felhasználásával

$$\Delta l = \Delta l_1 + \Delta l_2 = \frac{EmF(L - 2x)}{2A}.$$

Hatt János (Mosonmagyaróvár, Kossuth L. Gimn., III. o. t.)